

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*
SCHOOL ADMINISTRATORS' COMPETENCY AFFECTING EFFICIENCY OF SCHOOLS
UNDER ROI ET PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

เนวิน โคตคำ¹, ยูวธิดา ชาปัญญา²
Nawin Khotkham¹, Yuwathida Chapanya²
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}
Roi Et Rajabhat University, Thailand.^{1,2}
Email : dave1993nawin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 2) ศึกษาประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และ 4) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 318 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.986 และประสิทธิภาพของสถานศึกษา เท่ากับ 0.970 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy}=.847$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร (X_5) ด้านการสื่อสาร (X_2) ด้านการมีภาวะผู้นำ (X_4) และด้านการทำงานเป็นทีม (X_3) ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพ ได้ร้อยละ 78.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = 1.279 + .838X_5 + .363X_2 + .233X_4 + .160X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .778Z_{X5} + .319Z_{X2} + .208Z_{X4} + .138Z_{X3}$$

คำสำคัญ : 1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the competency of school administrators under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3; 2) study the efficiency of school administrators Roi Et Primary Educational Service Area Office 3; 3) study the relationship between the competence of school administrators and the effectiveness of schools Roi Et Primary Educational Service Area Office 3; and 4) explore the competency of school administrators that affect the effectiveness of schools under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3. A sample group included 318 school administrators and teachers in public schools under Roi Et Primary Educational Service Area Office. A 5-level rating scale questionnaire was employed as a research instrument, with reliability of 0.986 for school administrators' competency and 0.970 for the effectiveness of schools. In addition, the statistics used were percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression.

The research findings were as follows; 1. The level of overall competency of school administrators was at a high level. 2. The level of overall effectiveness of the schools was at a high level. 3. The competency of school administrators and the effectiveness of the schools were positively related at a high level ($r_{xy} = .847^{**}$), with statistical significance at the level of .01. 4. The competency of school administrators that affected schools' effectiveness was comprised of administrative expertise (X_5), teamwork (X_2), leadership (X_4), and communication (X_3), which together predicted as 78.20 percent of the variance in schools' effectiveness with statistical significance at the level of .01. The forecast equation can be written as follows:

Forecast equation in the form of raw scores

$$Y' = 1.279 + .838X_5 + .363X_2 + .233X_4 + .160X_3$$

Forecast equation in the form of standard points

$$Z'_y = .778Z_{X5} + .319Z_{X2} + .208Z_{X4} + .138Z_{X3}$$

Keywords : 1. School Administrators' Competency 2. Affecting Efficiency of Schools 3. Roi Et Primary Educational Service Area Office 3

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการสร้างคุณภาพคนในชาติ ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้สมรรถนะเพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน สร้างเป้าหมายสำคัญที่ชัดเจน พุ่มเทพลงกาย พลังความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการจัดการองค์กร มอบหมายงานให้บุคลากรเหมาะสมกับศักยภาพสอดคล้องกับภาระงานและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน การทำให้ครูรักในงานสอนและการจัดสรรสอนเทศอย่างเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียนในชั้นเรียนก็ตาม แต่ถ้าวผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และค่านิยมของสถานศึกษา มุ่งเน้นเป้าหมายความสำเร็จทางวิชาการของผู้เรียน มีความมุ่งมั่นและสื่อสารวิสัยทัศน์ให้คณะครูเข้าใจตรงกันว่าสถานศึกษามีเป้าหมายอย่างไร ส่งเสริมให้ครูคิดนอกกรอบ และแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนที่แปลกใหม่ และกระตุ้นให้คณะครูมีความผูกพันกับเป้าหมายร่วม และร่วมกันแสวงหาวิธีการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน โดยแสดงความคาดหวังต่อผลการทำงานของครูในระดับสูง ตลอดจนการรู้จักและเข้าใจถึงความต้องการและให้ความช่วยเหลือครูแต่ละคนให้พัฒนาตน พัฒนางาน ก็จะทำให้ครูเข้าใจความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ทำให้ครูพึงพอใจและเกิดความผูกพันกับงาน วิชาชีพครู และผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละทุ่มเทเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งก็คือ ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน หรือประสิทธิผลของสถานศึกษา และหมายรวมถึงคุณภาพของผู้เรียนนั้นจะส่งผลต่อการพัฒนาในระดับประเทศ ให้ประเทศไทยสามารถเติบโตต่อไปทุกด้านได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2555)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จของสถานศึกษา ที่สามารถดำเนินงานด้านต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยอาศัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ใชความรู ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร เพื่อโนมน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ (บุญตา ชาญขานี, 2552) ซึ่งในการบริหารเพื่อให้เกิดความสำเร็จและตรงตามเป้าหมาย ต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะ เช่น ตามกรอบแนวคิดการกำหนดสมรรถนะ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีอุดมการณ์และมีแนวทางการพัฒนา เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำ มีการนิเทศและพัฒนาครู เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน สามารถกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ นำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เลือกใช้ทฤษฎีหลักการและกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคม สามารถบริหารวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาหลักสูตรและบริหารการจัดการเรียนการสอนในแนวทางใหม่ได้ สามารถปฏิบัติการประเมินและปรับปรุงการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ บริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สามารถ

ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ บริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและ กิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้รู้จักการจัดการและคิดเป็น บริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน ตลอดจนจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับ การประเมินภายนอก นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาต่อไป (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556)

เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการบริหารด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแผนการศึกษาของชาติ เป็นผู้รับนโยบายโดยตรง นำนโยบายจาก กระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติ และผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิด ต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงบริหารสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ถ้าผู้บริหารมีน้ำใจ การบริหารย่อมสำเร็จ ส่วนการที่จะให้บุคลากรหรือ เพื่อนร่วมงานร่วมมือกันทำงานได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับ การแสดงบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความสามารถ หรือสมรรถนะให้เหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อให้บุคลากรใน สถานศึกษาเกิดความศรัทธาและยอมรับในการบริหาร (สุกัญญา รัตมิตรรณโชติ, 2548)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดให้มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การบริหารจัดการการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กระจาย อำนาจการบริหารจัดการศึกษาออกเป็นกลุ่มโรงเรียนโดยใช้ชื่อว่า “กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา” จำนวน 17 กลุ่ม แยกเป็น โรงเรียนหลัก จำนวน 208 โรงเรียน, โรงเรียนสาขา จำนวน 5 โรงเรียน รวมโรงเรียนทั้งสิ้น 213 โรงเรียน ในเขต 5 อำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด คือ อำเภอโพนทอง อำเภอเสล ภูมิ อำเภอหนองพอก อำเภอโพธิ์ชัย และอำเภอเมยวดี โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ในการสร้าง สถานศึกษาในสังกัด ให้เป็นสถานศึกษาคุณภาพ คุณธรรม สร้างคนดี และมีความสุข มีการกำหนด พันธกิจในการพัฒนาสถานศึกษา หน่วยงานในสังกัด ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติและ นโยบายสำคัญ อันจะส่งผลให้สถานศึกษาในท้องถิ่นระดับอำเภอได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและ มาตรฐานตามบริบท (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3, 2566)

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง กับการบริหารงานของสถานศึกษา รวมถึงเป็นส่วนสำคัญในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแส การพัฒนาในปัจจุบัน อีกทั้งผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนา สถานศึกษา การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารจัดการให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ ต้องอาศัย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในหลาย ๆ ด้าน มากน้อยเพียงใด และสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษามีความสัมพันธ์อย่างไรกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาถึงสมรรถนะของผู้บริหารที่สถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ ของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2.4 เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3. สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสื่อสาร ด้านการมีภาวะผู้นำ และด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

4. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

4.1 เป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ซึ่งสารสนเทศดังกล่าว สามารถนำไปวางแผนการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่ยังเป็นจุดอ่อนให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาต่อไป

4.2 เป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาได้ทราบระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวสามารถนำไปปรับปรุงประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านที่ยังเป็นจุดอ่อน เพื่อพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อไป

4.3 เป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาได้ทราบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านใด ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดีขึ้นต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยมีวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 1,794 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 211 คน และครู 1,583 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 318 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครู จำนวน 280 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น

อย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก จนครบ 318 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและสามารถเก็บคืนได้ทั้งหมด 318 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และ การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

6. ผลการวิจัย

6.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.44 โดยด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการมีภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการสื่อสาร ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.40	0.46	มาก
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.34	0.53	มาก

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
3. ด้านการสื่อสาร	4.29	0.51	มาก
4. ด้านการมีภาวะผู้นำ	4.39	0.47	มาก
5. ด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร	4.41	0.49	มาก
โดยรวม	4.37	0.44	มาก

6.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.39 ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพของสถานศึกษา (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.28	0.40	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.25	0.39	มาก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.35	0.47	มาก
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.43	0.54	มาก
5. ความพึงพอใจในการทำงาน	4.30	0.49	มาก
6. ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษา	4.45	0.50	มาก
โดยรวม	4.34	0.39	มาก

6.3 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษาความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy}=0.839$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา แต่ละด้านกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy}=0.662-0.796$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	-	.662**	สูง
X ₂	.677**	1.000	-	-	-	.796**	สูง
X ₃	.737**	.705**	1.000	-	-	.666**	สูง
X ₄	.640**	.711**	.736**	1.000	-	.770**	สูง
X ₅	.682**	.778**	.785**	.720**	1.000	.839**	สูงมาก
X	-	-	-	-	-	.847**	สูงมาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยการคัดเลือกตัวแปรเพื่อพิจารณาโดยใช้วิธีแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) ความเชี่ยวชาญในการบริหาร (X_5) ตัวแปรพยากรณ์สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 70.20 เมื่อเพิ่มองค์ประกอบสื่อสาร (X_2) เข้าไปจะสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ได้ร้อยละ 75.40 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 5.20 เมื่อเพิ่มองค์ประกอบภาวะผู้นำ (X_4) เข้าไปจะสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 3 ได้ ร้อยละ 77.40 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.00 และเมื่อเพิ่มองค์ประกอบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_3) เข้าไปจะสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 3 ได้ร้อยละ 78.20 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 0.80 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์
ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	F	P
1	X ₅	.703	.702	745.980	<.001**
2	X ₅ X ₂	.755	.754	66.644	<.001**
3	X ₅ X ₂ X ₄	.776	.774	29.340	<.001**
4	X ₅ X ₂ X ₄ X ₃	.784	.782	12.143	<.001**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.5 การวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ความเชี่ยวชาญในการบริหาร(X_5), การทำงานเป็นทีม(X_2), การมีภาวะผู้นำ(X_4) และ

การสื่อสาร(X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .838, .363, .233 และ -.160 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	ประสิทธิผลของสถานศึกษา				
	β	SE _b	b	t	p-value
1. X_5	.778	.029	.838	27.313	<.001**
2. X_2	.319	.039	.363	8.164	<.001**
3. X_4	.208	.038	.233	5.417	<.001**
4. X_3	.138	.039	.160	3.485	<.001**
R = .784		R ² = .782	a = 1.279		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร X_5 , การทำงานเป็นทีม X_2 , การมีภาวะผู้นำ X_4 และ การสื่อสาร X_3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .838, .363, .233 และ .160 ตามลำดับ โดยองค์ประกอบทั้ง 4 ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ได้ร้อยละ 78.20 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.279 + .838X_5 + .363X_2 + .233X_4 + .160X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .778Z_{X_5} + .319Z_{X_2} + .208Z_{X_4} + .138Z_{X_3}$$

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 มีประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะสอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกอนาคต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ร้อยเอ็ด เขต 3 จึงได้ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้ารับการอบรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตลอดจนมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และประเมินผล เพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญในงานการบริหารและแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สลธิพงศ์ นกแอนหมาน (2559) ได้ให้แนวคิดที่ว่าสมรรถนะ คือ ความรู้ ความชำนาญ ความสามารถหรือคุณลักษณะของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ที่อยู่ภายใต้ผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จคุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะเฉพาะ มโนทัศน์ในตนเอง และแรงจูงใจในการทำงาน ผสมผสานกันจนทำให้บุคคลเหล่านั้นแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรลุ ชื่นน้ำพอง (2555) ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาริฉัตร ช่อขิต (2559) ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

7.2 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีการบริหารจัดการอย่างมีระบบ เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและตอบโต้ภัยกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 48 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รังสรรค์ อวนวิจิตร (2554) ได้ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุวดี ประทุม (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีกระบวนการบริหารสมาชิกของทีมงาน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน มีการสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการมีภาวะผู้นำ และมีความเชี่ยวชาญในงานการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ หรือหมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถทำหน้าที่ให้ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหารในการดำเนินงาน เพื่อ โน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปกรรม จันทไชย (2553) ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงกล วิเศษขลา (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.4 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีภาวะผู้นำ และด้านการสื่อสาร เป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษา จะเกิดประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทั้งการขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐและการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหาร สามารถนำทักษะความเชี่ยวชาญในงานการบริหารมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ภายในองค์กร สามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม สามารถกำหนดและสื่อสารสร้างความเข้าใจทิศทางการทำงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ เกื้อจิตร ชีระกาญจน์ (2555) กล่าวว่า สมรรถนะ เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กร มาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ และต่อเนื่องและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์วัฒนธรรมขององค์กรเป็นมาตรฐานการแสดงผลการปฏิบัติงานที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. องค์ความรู้ใหม่

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น แต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ

สถานศึกษา ดังนั้น สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาสมรรถนะ ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะบุคคลด้านการทำงานเป็นทีมและด้านการสื่อสาร อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษควรดำเนินการทั้งการบริหารและจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัยที่ดี การรู้จักพัฒนาตนเอง และเกิดเจตคติที่ดีต่อการศึกษาลาเรียนโดยเน้น Active Learning

9.2.2 สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลประสิทธิภาพของสถานศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีภาวะผู้นำ และด้านการสื่อสารให้เกิดขึ้น รวมถึงมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุตามเป้าหมายหรือประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างเต็มความรู้ความสามารถ

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีภาวะผู้นำ และด้านการสื่อสาร

9.3.2 ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเชี่ยวชาญในงานการบริหาร เนื่องจากเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษามากที่สุด

9.3.3 ควรทำวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านการสื่อสาร เนื่องจากเป็นสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในสมรรถนะทั้ง 5 สมรรถนะ แต่เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

9.3.4 ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

10. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พรอมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กองการรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). (ร่าง) กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2576. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เกื้อจิตร ชีระกาญจน์. (2555). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- จกมล วิเศษขลา. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- บรรลุ ชื่นน้ำพอง. (2555). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บุญตา ชาญขำนิ. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของแกน เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปาริฉัตร ช่อชิต. (2559). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุวดี ประทุม. (2558). ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รังสรรค์ อ้วนวิจิตร. (2554). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วารสารศิลปการศึกษาศาสตรวิจัย. 3(1). 217.
- ศิลปกรณ์ จันทไชย. (2553). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 2(4). 124-135.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (2566). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพผู้เรียน ปการศึกษา 2565. ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร : กรมการศึกษาระดับกลาง.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2555). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2552-2553. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิทธิพงศ์ นกแอนหมาน. (2559). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุกัญญา รัต มีธรรมโชติ. (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์จำกัด (มหาชน).

11. คำขอบคุณ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ความกรุณา พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ตลอดจนให้ความรู้ คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวธิดา ชาญปัญญา คณบดีคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และขอขอบคุณสำหรับการสนับสนุนและเป็นกำลังใจจากบิดา มารดา รวมถึงเพื่อนสาขา การบริหารการศึกษา รุ่น 23 ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม คุณประโยชน์และคุณค่าที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพาคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูง